

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi (EU) N:o .../..., annettu [...] päivänä [...] kuuta [...], yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 165/94 ja (EY) N:o 78/2008 kumoamisesta”

KOM(2010) 745 lopullinen – 2010/0365 COD

(2011/C 218/25)

Esittelijä: **Seppo KALLIO**

Euroopan parlamentti ja neuvosto päättivät kumpikin erikseen 18. tammikuuta 2011 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 42 artiklan, 43 artiklan 2 kohdan ja 304 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

Ehdotus – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o .../..., annettu [...] päivänä [...] kuuta [...], yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 1290/2005 muuttamisesta sekä neuvoston asetusten (EY) N:o 165/94 ja (EY) N:o 78/2008 kumoamisesta

KOM(2010) 745 lopullinen – 2010/0365 COD.

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 6. huhtikuuta 2011.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 4.–5. toukokuuta 2011 pitämässään 471. täysistunnossa (toukokuun 4. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin 150 ääntä puolesta ja 6 vastaan 9:n pidätyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK) korostaa, että EU:n yhteinen maatalouspolitiikka ja sen hyvä hallinto ovat tärkeitä koko elintarvikeketjulle ja myös viljelijöille. Viljelijöitä rasittavat hyvin usein YMP:n monimutkaiset ja raskaat hallintomenettelyt. Jos tehty uudistus- ja yksinkertaistamishdotus parantaa hallinnon tehokkuutta ja viranomaisten toimintamahdollisuuksia, niin ehdotus on perusteltu.

1.2 ETSK kiinnittää erityistä huomiota siihen, että osa uusista valtuuksista saattaisi merkitä jäsenvaltioiden hallinnollisten kustannusten lisääntymistä maksajaviraston ja todentamisviranomaisen toiminnassa. Tämä ongelma tulisi välttää ehdotuksen toteuttamisessa.

1.3 ETSK pitää välttämättömänä lisäselvityksiä siitä, missä laajuudessa valtuudet hyväksytään delegoiduiksi säädöksiksi. Kyseiset säännöt on kirjoitettava komission ehdotuksessa esitettyä selkeämmin ja täsmällisemmin.

1.4 ETSK pitää tärkeänä, että perusasetuksessa on oltava selvä olennainen säätely, joka ilmentää maatalouspolitiikan perussuuntaviivoja. Komissiolle voidaan muutoin siirtää toimivaltaa. Maatalouspolitiikassa täytäntöönpanovallan rajojen on oltava varsin väljät, jotta hallinto voisi toimia tehokkaasti.

1.5 ETSK pitää välttämättömänä sitä, että komissio antaa avoimet mahdollisuudet jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kuulemiselle, kun se antaa delegoidut säädökset. Avoimella ja laajalla kuulemismenettelyllä voidaan vähentää sitä epävarmuutta ja epätietoisuutta, mikä on tullut esille uudistusta valmisteltaessa. Jäsenvaltioilla on oltava riittävät vaikutusmahdollisuudet yksityiskohtaisten säännösten valmistelussa.

1.6 ETSK edellyttää, että ehdotetut asetusmuutokset tuovat tehoa EU:n maatalouspolitiikan rahoitukseen ja hallintoon, mikä merkitsisi myös yksinkertaistamista ja turhan byrokratian vähentymistä. On valitettavaa, että kyseisten rahoitusta koskevien asetusten ymmärtäminen ja tulkinta on todella vaikeata ilman asiantuntija-apua. Tästä syystä yksinkertaistamisprosessia on jatkettava ja tehostettava.

2. Yleistä

2.1 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklassa todetaan, että lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä voidaan siirtää komissiolle valta antaa muita kuin lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttäviä, soveltamisaltaan yleisiä säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyyn säädöksen tiettyjä, muita kuin sen keskeisiä osia.

2.2 SEUT 291 artiklan mukaan lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksyttävässä säädöksessä siirretään täytäntöönpanovaltaa komissiolle täytäntöönpanosäädösten antamiseksi, jos unionin oikeudellisesti velvoittavat säädökset edellyttävät yhdenmukaista täytäntöönpanoa.

2.3 Komission ehdotuksen tarkoituksena on antaa lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyllä säädöksellä komissiolle valta antaa delegoituja säädöksiä (SEUT 290 artikla) tai täytäntöönpanosäätelyä (SEUT 291 artikla) tietyistä asioista. Delegoidun säädösvallan osalta komission toimivalta kutakin yksittäistä asiakysymystä koskien määritetään lainsäätämisyjärjestyksessä hyväksytyssä perusasetuksessa. Komissio kuulee jäsenmaiden asiantuntijoita delegoituja säädöksiä hyväksyessään, mutta komitologiatyypistä käsitteitä ei näissä asioissa järjestetä.

Täytäntöönpanosäädökset komissio antaa komitologiamenettelyä noudattaen, jolloin jäsenvaltioiden asiantuntijoilla on mahdollisuus kommentoida ja muodollisesti äänestää säädösehdotuksista.

2.4 Komission ehdotuksen tarkoituksena on yksinkertaistaminen kumoamalla kaksi neuvoston asetusta. Kyseisten asetusten säännökset tulvaisiin siirtämään ehdotettuun asetukseen. Samalla pyritään vähentämään jäsenvaltioiden hallinnollista taakkaa yksinkertaistamalla takaisinperintämenettelyjä.

3. Erityistä

3.1 Maatalouspolitiikassa komissiolla on jo perinteisesti ollut laaja toimivalta. Komissio ehdottaa nyt, että valvontaa ja hallintoa koskevat säännökset ja erityisvelvollisuudet annettaisiin ns. delegoituina säädöksinä. Jo nykyisten maataloustukien maksatus-, kirjanpito- ja valvontajärjestelmien tulkinnassa ja kansallisessa soveltamisessa on ollut ajoittain vaikeuksia. On aiheellista kysyä, antavatko delegoidut säädökset paremmat rahoitushallinnon toimintaedellytykset. On myös vaara, että delegoitujen säädösten käyttöönotto voi merkitä jäsenvaltioille lisäkustannuksia tukien hallinnossa ja valvonnassa.

3.2 Komission ehdotus pitää sisällään toistakymmentä kohtaa, joissa annetaan valtuudet delegoitujen säädösten antamiseen. Nämä valtuudet koskisivat mm. maksajavirastojen velvollisuuksia ja hyväksymismenettelyjä. Valtuudet koskisivat niin ikään todentamisviranomaisen nimittämistä, määrärahojen asianmukaista hallinnoimista sekä tukitietojen julkisuutta. Delegoimisvaltuuksien yksilöintitarkkuus sekä komissiolle annettavat toimivallan rajat herättävät monia kysymyksiä. Ehdotetut valtuudet tuntuvat liian avoimilta ja yleisluontoisilta.

3.3 Erityisesti todentamisviranomaisen velvollisuuksien tarkempi muotoilu olisi välttämätöntä, sillä ehdotus ei saa merkitä todentamisviranomaisen tehtävien laajentamista.

3.4 Ehdotukseen sisältyy myös useita kohtia, jotka koskevat valtuuksia täytäntöönpanosäädösten antamiseksi. Nämä valtuudet koskevat rahoituskurin noudattamista, asiakirjojen komissiolle toimittamista koskevia sääntöjä sekä tilien tarkastamista ja hyväksymistä. Näiden valtuuksien kohde vaikuttaa paremmin määritellyltä kuin delegoitujen säädösten osalta.

Bryssel 4. toukokuuta 2011

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja*
Staffan NILSSON